

For-historien bag etableringen af Viborg Bryghus

Investorer skal fyre op under Viborg-øl

Fra gårdsdagens »ølting«. To af hovedaktørerne har rejst sig: Advokat Ole Anders Pedersen (til venstre) og restauratør Kim Bach Thomsen. - Foto: Mogens Dueholm.

Viborg skal da ha' et bryggeri

Fra midten af 1990erne var der påbegyndt en spirende interesse for godt håndbrygget øl i Danmark, bl.a. ved oprettelsen af Danske Øl-Entusiaster. Mange øl-nørder var begyndt i det små med håndbrygning i badeværelset.

Med starten af 2000 begyndte en mindre revolution mod de store og etablerede bryggerier, hvor etablering af mindre lokale bryggerier kom på mode. Disse blev benævnt mikrobryggerier. Mikrobryggeriers formåen strakte sig kun til produktion af mindre mængder øl.

Med udgangen af 2004 var der etableret ca. 30 mikrobryggerier rundt om i Danmark, hvilket fik Viborg Stifts Folkeblad til tasterne med en større artikel om disse mikrobryggerier i Danmark, skrevet af bladets redaktør Lars Norup.

Lørdag den 27. november 2004 skriver Viborg Stifts Folkeblads redaktør Lars Norup i avisen - *“Viborg skal da ha' et bryggeri”*. Længere inde i artiklen fortsætter Lars Norup, ... *»nu har avisen som kulturbærer kastet bolden op, er der interesserede personer, der ligeledes mener det er en god idé, kan de indsende deres kommentarer pr. mail til avisen«*.

Mandag den 29. november 2004 kan denne overskrift læses på forsiden af Viborg Stifts Folkeblad: *»Folkebladets læsere støtter idé om bryggeri«*. Der var så stor tilslutning til Lars Norups oplæg, at der var basis for indkaldelse til et forberedende møde.

Folkebladets læsere støtter idé om bryggeri

På første møde afholdt på Viborg Stifts Folkeblad blev en kæmpe succes set deltager mæssigt. Der mødte så mange mennesker op, at samtlige tilgængelige stole i redaktionen næsten måtte i brug. Stemningen blandt de deltagende var så stor for genetablering af et bryggeri i Viborg, at det blev besluttet at fortsætte sonderingerne for etablering af et bryggeri. Der blev på efterfølgende møde afholdt i lokalerne over det Gamle Messing Jens nedsat forskellige arbejdsgrupper.

Den 30. december 2004 mødtes 30-35 mennesker, hvor der blev diskuteret en hel del frem og tilbage om mulighederne for etablering af bryggeri virksomhed i Viborg. Mødet den 30. december mundede ud i udformning af nogle ideer til temaer, der skulle arbejdes videre med.

Fra arbejdsgruppen rejste Kim Bach bl.a. en på tur til Manchester, England for at besøge bryggerier.

Efter mødet den 30. december 2004, sker der rent faktisk ikke meget mere i sagen før vi kommer godt hen på foråret 2005.

Kort efter nytår 2004/2005 oplyser arbejdsgruppen, at de ikke finder mulighed for et kapitalgrundlag til etablering af bryggeri virksomhed i Viborg er til stede. På dette tidspunkt var opstartet mere end 30 microbryggerier i Danmark.

Udmeldingen fra arbejdsgruppen om det manglende kapitalgrundlag, mente arbejdsgruppen, der ikke den kan gøre mere.

Bryggeri-fakta

Sådan skal der arbejdes frem mod et bryggeri i Viborg:

Ideen har foreløbig temaerne: kvalitet - oplevelse - Viborg - folkeaktie

Styregruppen er foreløbig på 12 personer, som mødes torsdag 30. december klokken 16 på 1. sal i restaurant Messing Jens. Folk, som er interesseret i arbejdet, er velkomne.

Sidst i januar bliver der et nyt stormøde, hvor mere om bryggeritanken er klar til at blive lagt frem.

Bryggeritanken ligger herefter stille en måneds tid, før der igen begynder at vise sig interesse for etablering af bryggeri i Viborg.

I starten af maj 2005 mødes 5 personer, Mogens Ditlev, Kenneth Mortensen, Leif Sønderby, Peer Holm og Henrik Graversen på Naturgas Midt/Nord i Viborg.

På helt eget initiativ danner disse 5 personer en ny "arbejdsgruppe". Samtlige 5 har alle deltaget i de foregående møder, men nu fuldstændig uafhængig af den første arbejdsgruppe.

Det store forkromede bryggeri »mit alles« - som det blev udtrykt på et af de først afholdte møder - kunne der altså ikke skabes kapitalgrundlag for i Viborg. I forbindelse med møder den nye arbejdsgruppe afholdte, blev der på ganske få møder arbejdet frem til et bryggeri holdt på folkeanparter. Når kapitaltanken ikke kunne rejse midler, var dette måske vejen frem for Viborg igen kunne kalde sig en bryggeri by. Ideen var der enighed om skulle i afprøves. Det var i hvert fald arbejdsgruppens konklusion, at det var besværet værd at undersøge mulighederne.

Ideen med folkeanparter gik enkelt ud på, at der skulle dannes en forening, hvis eneste formål skulle være - efter dannelsen - at lade sig omdanne til et selskab - A/S eller ApS - med henblik på opstart af bryggeri virksomhed i Viborg.

Over en meget kort periode på kun 3-4 uger i maj/juni måned 2005, udarbejdede arbejdsgruppen oplæg til vedtægter samt et idégrundlag, indkaldt til stiftende generalforsamling, der afholdtes på Naturgas Midt/Nord i starten af juni måned.

I arbejdsgruppen var der bred enighed om at få stiftet foreningen inden hele Viborg gik på sommerferie i 2005.

Til den stiftende generalforsamling torsdag den 9 juni 2005 mødte 51 personer op på Naturgas Midt/Nord. Efter en grundig orientering til de fremmødte om hvad der lå bag tanken med dannelsen af foreningen og hvad dens formål skulle være, gik alle de fremmødte ind for ideen og støttede op om stiftelsen af Viborg Bryggeriforening.

På den stiftende generalforsamling blev der blandt de 51 fremmødte valgt en bestyrelse på 6 personer. Den ny bestyrelse fik mandat til fortsættelse af arbejdet med omdannelsen af Viborg Bryggeriforening til et selskab var: Leif Sønderby, Jørgen Kalhave, Henrik Graversen, Klavs Villemose, Frank Nørskov og Peer Holm.

Hvad det ikke var lykkedes for den første arbejdsgruppe, skulle senere vise sig at lykkes med folkebryggeri-tanken.

Det viste sig meget hurtigt, at omdanne en forening til et selskab ville blive for tungt og besværligt en størrelse at arbejde med fremover.

I stedet foreslog vor advokat, Ole Anders Pedersen, at den nyvalgte bestyrelse for Viborg Bryggeriforening gik sammen og dannede et selskab, for på et senere tidspunkt at udbyde anparter til interesserede borgere i Viborg.

Stiftende Generalforsamling

Viborg Bryggeriforening

Der indkaldes herved til den stiftende generalforsamling i Viborg Bryggeriforening torsdag den 9. juni, kl. 19.00 i mødesalen på Naturgas Midt-Nord, Vognmagervej 14.

ALLE, der kan lide godt øl og synes vi skal have vores eget bryggeri i Viborg, er meget velkomne til at deltage.

Er du forhindret i at komme eller har du spørgsmål, kan du kontakte os på mail: leif@sonderby.net.

Med venlig hilsen **Bryggeri Arbejdsgruppen**

Viborg Bryggeriforening har som eneste formål at oprette det anparts- eller aktieselskab, som skal drive det nye bryggeri.

En arbejdsgruppe har siden tanken om et minibryggeri med restaurant og café i midtbyen faldt på økonomien, arbejdet videre med planen om et bryggeri. Omend på et langt mere beskedent niveau end de seks millioner kroner, som de første planer var budgetteret til.

Onsdag den 24. august 2005 blev Viborg Bryghus ApS stiftet med hjælp fra Advokathuset i Viborg af Leif Sønderby, Jørgen Kalhave, Henrik Graversen, Klavs Villemose, Frank Nørskov og Peer Holm ved at disse 6 personer tilsammen indskød anpartskapitalen på 125.000 kr.

Peer Holm blev udpeget af bestyrelsen som anpartsselskabets første formand. Leif Sønderby blev ansat som direktør og Henrik Graversen som brygmester.

Da selskabsdannelsen var på plads, skulle der findes et egnet sted, der ville gøre det muligt at brygge noget rigtigt godt øl. Beliggenheden skulle gerne være centralt i Viborg, allerhelst i centrum ved en af byens mange pladser.

Microbryggeri havde en produktionsevne ikke meget større end 30-40.000 liter pr. år. Det var en overskuelig produktionsstørrelse for en brygger med hjælp fra enkelte frivillige hjælpere. Der skulle brygges et par gange om ugen á 400 liter.

Det skulle vise sig ikke at være så lige til, at finde egnede lokaler i Viborg midtby, der egnede sig til bryggeri-virksomhed.

Folkebladets gamle bygning var tidligere blevet besigtiget og betragtet som et ideelt sted for et bryggeri, der kunne det ikke blive. Bygningen skulle anvendes til andet formål.

Pumpehuset ved Søndermølle blev ligeledes besigtiget, kunne det desværre heller ikke blive, det kommende bryggeri var ikke en forening, men et selskab, som det blev formuleret fra Pumpehuset.

Kantinen (Tutten) ved den gamle nedlagte kasserne blev betragtet som det mest ideelle opholdssted, var også på banen, men lokalerne skulle ligeledes anvendes til andet formål.

Brygger Bauer var oppe at vende, men blev fravalgt på grund af den høje husleje og de ringe adgangsforhold, der ikke var særlig hensigtsmæssige. Det ville ellers have været et spændende sted at starte et bryggeri op.

Det endte altså med at blive i Galleri NBs gamle lokaler i Sorte Brødre Kirke Stræde i »Det Gamle Pakhus« - overfor Sorte Brødre Kirke.

»Det Gamle Pakhus«, hvor Galleri NB stod for udflytning. På et møde afholdt med Viborg Kommune med bl.a. Mogens Rohrberg på Viborg Bibliotek fandt enderne sammen og bestyrelsen lejede lokalerne af Finn Bach, frem for en bølge-lagerhal placeret ude i industrikvarteret i vestbyen.

Bygningen gav mulighed for etablering på 1. salen af et show-room og udsækningssted.

Indflytningen i »Det Gamle Pakhus« sker i starten af november 2005 med overtagelse pr. 1. februar 2006. Herefter startede et større ombygnings- og indretningsarbejde af lokalerne.

Da lokalerne i »Det Gamle Pakhus« ikke muliggjorde placering af færdigt fremstillet bryggerianlæg, måtte alt bygges op fra bunden. Flaskningsmaskinen blev dog indkøbt færdigfremstillet i Slovakiet.

Gasopvarmning blev valgt til produktionen fremfor el. Gas gav en hurtigere opvarmning og mere konstant varme under produktionen og skulle det vise senere, også en mere fyldig smag i produkterne.

Havde bryggeriets bestyrelse på dette tidspunkt haft mulighed for at kigge ind i fremtiden, ville pakhus løsningen nok aldrig være kommet på tale. Ingen af initiativtagerne kunne vide at godt 3.400 personer senere på året i 2005 tog imod indbydelsen til at blive anpartshavere i Viborg Bryghus ApS.

Inden lokale problemerne var helt løst, fik bestyrelsen et kølerum forærende. Frivillige hjalp til nedtagning og senere med at genopbygge kølerummet i produktionslokalet.

Gamle indkøbte lagertanke fra England blev ombygget til mæske- og kokekar og resten anvendt til lagertanke.

Indtil ombygningen var tilendebragt og indflytning kunne ske, var der blevet stillet bryggeriet et større lagerlokale i sydbyen til rådighed, hvor brygmesterens testbrygning foregik.

Myndighederne ville selvfølgelig også have en finger med i spillet.

Før samtlige godkendelser var endelig på plads, måtte der ikke leveres en eneste dråbe øl ud af huset til videresalg. Det forhindrede dog ikke bryghuset i afholdelse af åben hus arrangement, hvor der blev skænket prøver på det kommende øl.

Med rigtig mange gode menneskers frivillige hjælp lykkedes det, at få lokalerne indrettet til et bryggeri.

Omkring midten af november 2005 var alt papirarbejde færdiggjort samt godkendt af myndighederne og udbydelsen af anpartsbeviser var klar til introduktion for mulige Viborg-investorer.

Det var bestyrelsens håb anpartsudvidelsen ville bibringe salg af 700-1.000 anparter á 1.000 kr, hvilket ville være flot og samtidig give mulighed for at igangsætte projektet. Vor revisor mente det var for lavt sat. Istedet foreslog revisoren bestyrelsen udbød op til 5000 anparter á 1.000 kr.

Da tegningsperioden udløb med slutningen af november 2005, stod Viborg Bryghus pludselig med 3.663 nye anpartshavere, fordelt på godt 3.400 personer, hvilket var en ovenud overvældende tilslutning fra Viborg by og omegn.

... og med lidt god vilje kan det efterfølgende godt udtrykkes, Viborg fik sit bryggeri, men i form af et »folkebryggeri«.

Onsdag den 11. maj 2006 åbnede Viborg Bryghus ApS officielt for viborgensere og andet godt folk ved redaktør Lars Norup og folketingsmedlem Christian Pihl Lorentzen klippede den røde snor over til indgangen.

På dette tidspunkt var der vel gået omkring 18 måneder siden Lars Norup og Folkebladet havde haft denne overskrift på forsiden af den lokale avis: »*Viborg skal da ha' et bryggeri*«.

Viborg skal da
ha' et bryggeri

Viborg Bryghus ApS første generalforsamling blev afholdt sidste fredag i april 2007 i Tinghallen Viborg, hvor ca. 1.100 anpartshavere var mødt frem.

De lokale ølentusiaster Peer Holm (t.v.), Henrik Gravesen, Kenneth Mortensen, Leif Sønderby og Mogens Ditlev håber snart at kunne tappe øl fra hanerne af et minibryggeri i Viborg. - Foto: Morten Dueholm.

Nedskrevet 2013 af Peer Holm og redigeret 2019.